

Maakunnan yhteistyöryhmä

Aika 28.04.2025 klo 09:00 - 11:19

Paikka Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 B, Helsinki, Maakuntasali, 4.krs.

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 16	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 17	Valtion aluehallinnon uudistus	6
§ 18	EU:n rahoituskehykseen vaikuttaminen	7
§ 19	Ruokainnovaatioiden Uusimaa – ruokateema osana Uudenmaan TKI-toimintaa ja älykästä erikoistumista	8
§ 20	AURA-ohjelman toimeenpanon katsaus Uudellamaalla	10
§ 21	Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan lainsäädännöstä (ALKE-selonteko)	12
§ 22	Uudenmaan Kiertotalouslaakson eteneminen	14
§ 23	Muut asiat	17
§ 24	Seuraavan kokouksen ajankohta	19
§ 25	Kokouksen päättäminen	21

[illegible]

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Ulla Kaukola
Puheenjohtaja

Ulla-Mari Karhu
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

16 - 25

Pöytäkirjan tarkastus

Niina Lamberg
Pöytäkirjantarkastaja

Satu Lind
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Uudenmaan liiton verkkosivut 08.05.2025

Maakunnan yhteistyöryhmä

§ 16

28.04.2025

Kokouksen järjestäytyminen

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 16

Päätösesitys

Maakunnan yhteistyöryhmä

- päättää todeta kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi
- valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös

Todettiin maakunnan yhteistyöryhmä laillisesti kokoonkutsutuksi.

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Niina Lamberg ja Satu Lind.

Sovittiin asioiden käsittelyjärjestyksestä niin, että §18 käsitellään ennen §17 ja muut pykälät asialistan järjestyksessä.

Maakunnan yhteistyöryhmä

§ 17

28.04.2025

Valtion aluehallinnon uudistus

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 17
140/00.04.04.00/2025

Uudistuksessa Valvira, aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten ympäristöasioiden vastuualueen tehtävät yhdistetään lupa- ja valvontavirastoksi. ELY-keskusten jäljelle jäävät tehtävät kootaan kymmeneen elinvoimakeskukseen, joista Uudellamaalla on omansa. Parhaillaan HE 13/2025 valtion aluehallintoa koskevaksi lainsäädännöksi on eduskunnassa valiokuntakäsittelyssä, ja lain on tarkoitus voimaan 1.1.2026.

Uudenmaan liitto lausui uudistuksesta syksyllä 2024. Uudistuksessa on myös asetettu keskeisistä sidosryhmistä muodostuva seurantaryhmä, missä maakuntajohtaja Tuija Telén edustaa Helsinki-Uudenmaan suuraluetta. Ryhmän toimikausi päättyy 30.6.2026. MYR:n kokouksessa kuullaan selostus lakikokonaisuuden sisällöstä sekä Uudenmaan ELY-keskuksen yksikön päällikkö Jaakko Pesolan kommenttipuheenvuoro uudistuksesta.

Outi Ervasti esittelee asian. Jaakko Pesola käyttää kommenttipuheenvuoron.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Outi Ervasti esitteli asian ja Jaakko Pesola käytti kommenttipuheenvuoron.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Esittelijä:

Eero Venäläinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Liitteet

- Liite 1 Valtion aluehallinnon uudistus Pesola MYR 28042025
- Liite 2 20250428 Aluehallinnon uudistus

Maakunnan yhteistyöryhmä

§ 18

28.04.2025

EU:n rahoituskehikseen vaikuttaminen

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 18
140/00.04.04.00/2025

Tiivistelmä

Euroopan komissiolta tulee ehdotus EU:n monivuotisesta rahoituskehiksestä (MFF) kesällä 2025. EU:n budjetti mukaan lukien koheesiopolitiikka on suuressa murroksessa ja isojen haasteiden edessä. Voidakseen varmistaa maakunnille riittävä koheesiorahoituksen saanto myös jatkossa, yhdeksän Etelä- ja Länsi-Suomen maakuntaa ovat palkanneet puolipäivätoimisen kehittämisspäällikön ajalle 1.2.2025-31.12.2025. Sopimusta voidaan jatkaa vuoden 2026 loppuun asti.

Kehittämisspäällikkö Mikko Kangas Etelä-Pohjanmaan liitosta toimii toiminta-alueen maakuntien liittojen vaikuttaja- ja seuraajaresurssina koheesiopolitiikan valmistelussa. Mikko Kangas esittelee kokouksessa maakuntien yhteistä edunvalvontaa tulevaan rahoituskehikseen liittyen.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Mikko Kangas esitteli asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Esittelijä:

Eero Venäläinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen

Liitteet

Liite 3 Uusimaa MYR 28.4.2025

Liite 4 Koheesio Uusimaa MYR 28.4.2025

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	§ 17	09.04.2025
Maakunnan yhteistyöryhmä	§ 19	28.04.2025

Ruokainnovaatioiden Uusimaa – ruokateema osana Uudenmaan TKI-toimintaa ja älykästä erikoistumista

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 09.04.2025 § 17

Tiivistelmä

Uudenmaan liitto on osallistunut omalla sitoumuksellaan kansalliseen kiertotalouden green deal -prosessiin, jossa ruoka on yksi muutosalueista. Green deal sitoumuksen valmistelun aikana kehitettiin muutosalueen teemoihin pohjautuva, erillinen Uudenmaan uudistavan ruokajärjestelmän visio sekä siihen liittyvät toimenpiteitä. Työssä korostuu Uudenmaan rooli Suomen innovaatiotoiminnan veturina – myös ruokasektorilla. Uudenmaan uudistavan ruokajärjestelmän visiota ja toimenpiteitä on työstetty tiiviissä yhteistyössä Uudenmaan tutkimus- ja oppilaitosten edustajien kanssa viime syksystä alkaen.

Uudenmaan yliopistoissa, tutkimuslaitoksissa, yrityksissä ja startupeissa syntyy koko ruokaketjua uudistavia innovaatioita. Niiden avulla vahvistetaan ruokaturvaa, omavaraisuutta ja kilpailukykyä sekä edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja luonnon monimuotoisuutta, samalla luoden Suomelle ja Uudellemaalle uusia vientituotteita. Ruokajärjestelmän ympärillä toimivalla kunnianhimoisella TKI-ekosysteemillä on edellytyksiä nousta yhdeksi Uudenmaan vahvimista TKI-kärjistä.

Ida Honkanen ja Venla Virkamäki esittelevät MYR:lle 28.4.2025 kokouksessa Uudenmaan uudistavan ruokajärjestelmän visiota sekä yhteistyössä Helsinki EU Officen ja sidosryhmien kanssa kirjoitettua Uudenmaan liiton kannanottoa EU edunvalvonnan tueksi.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Ida Honkanen ja Venla Virkamäki esittelivät asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntijat Ida Honkanen ja Venla Virkamäki

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 19

140/00.04.04.00/2025

Ida Honkanen ja Venla Virkamäki esittelevät asian.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Venla Virkamäki ja Ida Honkanen esittelivät asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Venla Virkamäki, Ida Honkanen

Liitteet

Liite 5 Uudenmaan uudistava ruokajärjestelmä MYR 28.4.2025

Liite 6 Helsinki-Uusimaa-Regions-non-paper-on-EUs-Vision-for-Agriculture-and-Food

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	§ 18	09.04.2025
Maakunnan yhteistyöryhmä	§ 20	28.04.2025

AURA-ohjelman toimeenpanon katsaus Uudellamaalla

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 09.04.2025 § 18

Tiivistelmä

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma tuo merkittäviä resursseja toteuttaa Suomen pitkän aikavälin kasvun ja uudistumisen tavoitteita. Ohjelma tähtää alueiden elinkeinorakenteen uudistamiseen, työllisyyden ja osaamisen parantamiseen sekä osallisuuden lisäämiseen. Ohjelma tukee myös kestävän kehityksen mukaista uudistumista. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman läpileikkaavia painopisteitä ovat kestävä kehitys, sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus, digitaalisuus, kansainvälistyminen, ilmastonmuutos ja innovatiivisuus. Uudellemaalle kohdentuu rahoitusta alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kahdesta toisistaan täydentävästä rahastosta Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+). Uudellamaalla rahoitusta välittävät toimielimet antavat tilannekatsauksen ohjelman ajankohtaisista asioista ja ohjelman toimeenpanon edistymisestä.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Hanna Laaksonen ja Niina Lamberg esittelivät asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Hanna Laaksonen ja Niina Lamberg Hämeen ELY-keskus

Ohjelmajohtaja Tiina Huotari (0400 418 029)
Johtava rahoitusasiantuntija Hanna Laaksonen (040 574 8930)
Yksikön päällikkö Niina Lamberg (0295 025 153)

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 20

99/00.04.04.01/2025

Hanna Laaksonen ja Niina Lamberg esittelevät asian.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Hanna Laaksonen ja Niina Lamberg esittelivät asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen

Asiantuntija Hanna Laaksonen, Niina Lamberg

Liitteet

Liite 7 Tilannekatsaus AURA Hämeen ELY MYR 28042025

Liite 8 Tilannekatsaus MYR 28042025

Oheismateriaali

Uudenmaan toimeenpanon tilannekatsaus - EAKR

Uusimaa yhteenveto 2024

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	§ 20	09.04.2025
Maakunnan yhteistyöryhmä	§ 21	28.04.2025

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan lainsäädännöstä (ALKE-selonteko)

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 09.04.2025 § 20

Tiivistelmä

Alueiden kehittämisen toimeenpanoa ja rahoittamista koskeva lainsäädäntö uudistettiin 2021. Selonteossa aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan kokonaisuudesta ja lainsäädännöstä (ALKE-selonteko) on tarkoituksena arvioida alueiden kehittämisen järjestelmän ja rahoituksen toimivuutta ja vaikuttavuutta vuonna 2026 alkavan lainsäädännön uudistamisen pohjaksi. Lainsäädäntöä arvioidaan käytettävissä olevien resurssien kannalta. Uuden aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2028 alusta uuden EU-ohjelmakauden alkaessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on valmistellut luonnosta työryhmässä, missä maakuntien liittoja on edustanut Varsinais-Suomen aluekehitysjohtaja. Luonnosta on kommentoitu myös mm. alueiden uudistumisen neuvottelukunta AUNE:ssa, missä Uudenmaan liitto on mukana. Lisäksi TEM pyysi lausuntopalvelun kautta kommentteja luonnokseen 25.4.2025 mennessä. Näkemyksiä toivottiin seuraaviin kysymyksiin:

1. Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat aluekehittämisen määritelmään ja tavoitteisiin liittyen relevantteja?
2. Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat viranomaisten rooleihin liittyen relevantteja?
3. Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat ohjelmatyöhön ja yhteistyömenettelyihin liittyen relevantteja?
4. Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat tukimenettelyihin, tukikelpoisuuteen ja kustannusmalleihin liittyen relevantteja?
5. Onko selonteon tarkastelu aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan lainsäädännön kokonaisuudesta tasapainoinen ja relevantti?
6. Muut täydennystarpeet?

Maakuntien liitot valmistelivat kuulemiskierrokseen yhteisen kannanoton.

Hallituksen on tarkoitus antaa selonteko eduskunnalle kesäkuussa 2025.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Outi Ervasti esitteli asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Liite:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6bb30e03-86d5-4942-b405-9ea9504e9c85>

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 21

99/00.04.04.01/2025

Outi Ervasti esittelee asian.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Eero Venäläinen esitteli asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Liitteet

Liite 9 20250425 Selonteko ALKE UL -versio

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	§ 21	09.04.2025
Maakunnan yhteistyöryhmä	§ 22	28.04.2025

Uudenmaan Kiertotalouslaakson eteneminen

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 09.04.2025 § 21

Tiivistelmä

Uudenmaan kiertotalouslaakso on maakunnan ilmastotyössä ja Uusimaa-ohjelmassa tunnistettu strateginen avaus ja kärkihanke, joka tukee maakunnan siirtymää kohti kiertotaloutta ja hiilineutraaliutta. Ensimmäinen vaihe (päättyi 31.3.2025) keskittyi alueellisen yhteistyöekosysteemin rakentamiseen ja kiertotalouden sektoreiden tukemiseen. Toisessa vaiheessa (alkoi 1.4.2025) KOPPI-hankkeen avulla tullaan kehittämään alueellisia ekosysteemejä ja laajennetaan tukea kunnille kiertotaloussiirtymän toteutuksessa. Kiertotalouslaakso on koonnut toimijoita yhteen, luonut uusia hankkeita ja nostanut Uudenmaan profiilia kansainvälisesti. Seuraavaksi keskitytään alueellisiin green deal -sitoumuksiin ja rakennetun ympäristön kiertotalouskokeiluihin.

Selostus

Uudenmaan kiertotalouslaakso on keskeinen osa Uudenmaan kestävyystyötä ja tarjoaa ratkaisuja elinvoiman ja innovaatioiden kehittämiseen, ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen, luontotavoitteiden saavuttamiseen sekä työllisyyden vahvistamiseen. Uudenmaan kiertotalouslaakson ensimmäinen, AKKE-rahoitteinen hankevaihe (1.1.2023-31.3.2025) pohjautui kiertotalouslaakson esiselvitykseen (2021) ja keskittyi maakunnallisten ekosysteemien rakentamiseen Uudenmaan keskeisten materiaaliavirtojen ympärille, eli rakentamisen, ruoan ja tekstiilien sektoreilla sekä jo toimivissa muovin ja elektroniikan ekosysteemeissä, sekä alueellisen kiertotalouden green deal sitoumuksen laadintaan. Hankekumppanina toimi CLIC Innovation, jonka työ keskittyi yritys yhteistyön rakentamiseen ja kiihdyttämötoimintaan kiertotalouden arvoketjuissa.

Työpajat kokosivat yksityisen ja julkisen sektorin tekijöitä tunnistamaan kehittämiskohteita ja vauhdittamaan toimia mm. temaattisten hanketiivistelmien pohjalta. Afterwork-tilaisuudet toivat yhteen eri toimialoja yhteistoiminnan laajentamiseksi. Laakso on aktiivisesti osallistunut kiertotaloushankkeiden tilaisuuksiin ja etsinyt yhteistyömahdollisuuksia, saaden sidosryhmiltä positiivista palautetta käytännönläheisestä työstään.

Hankkeen myötä alueellinen ekosysteemi on kasvanut ja vahvistunut, on syntynyt uusia yhteistyöaloitteita ja hankkeita, ymmärrystä materiaaliavirroista ja tilannekuvasta sekä toimintatapojen kehittämisestä jatkoaskeleiden vauhdittamiseksi ja yhteistyön edistämiseksi. Ratkaisuja on koottu kunnille ja yrityksille esimerkiksi Handbookissa ja laakson loppujulkaisussa: Uudenmaan kiertotalouslaakson tarinoita - kohti

kiertotalouden ekosysteemiä. Systeeminen muutos etenee askel kerrallaan pienten käytännön tekojen ja innovaatioiden kautta samanaikaisesti usealla rintamalla edeten.

Laakso on yhdistänyt kotimaisia toimijoita ulkomaisiin verkostoihin ja nostanut koko Suomen näkyvyyttä kiertotalouden edelläkävijänä kansainvälisten tapahtumien, kuten WCEF ja SLUSH, sekä aktiivisen sidosryhmätyön kautta EU Circular Cities and Regions Initiative (CCRI) ja Nordic Circular Hotspot -verkostoissa. Osatuotetussa Nordic Circular Economy Outlook 2024 –raportissa arvioidaan pohjoismaisten pörssiyritysten kiertotalousvalmiutta.

Tulevan kahden vuoden ajan Laakso keskittyy alueelliseen kiertotalouden green deal kattositoumukseen nojaavan KOPPI: Alueelliset kotipesät - tuki ja pilotointi kiertotalouden green deal – sitoumuksiin hankkeen toteutukseen. Tässä valtakunnallisen EAKR-rahoituksen saaneessa hankkeessa Uudenmaan ja Pirkanmaan ekosysteemien yhteistyössä rakennetaan alueellisia kiertotalouden kotipesiä ja haetaan vauhtia rakennetun ympäristön kiertotalouden kokeiluihin ja uusiin konkreettisiin toimiin erityisesti kuntien kanssa ennakoivan massakoordinaation ja rakennusosien uudelleenkäytön alueilla.

Kiertotalous voi olla aiempaakin keskeisemmässä roolissa strategisena painopisteenä maakunnan kehittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Kiertotalousmuutos, toimintaympäristön kokonaisvaltainen kehittäminen ja laajapohjaisen, moniulotteisen ja – tavoitteisen ekosysteemi yhteistyön rakentaminen vaatii pitkäjänteistä ja käytännönläheistä yhteistyötä. Kiertotalouslaakso yhteistyökonseptina, toimijoiden verkostona ja brändinä jatkaa kiertotalouden ekosysteemikehitystä paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Hankkeessa rakennettu yhteistyö, verkostot ja toimintakonseptit elävät ja kehittyvät edelleen. Niitä täydentää myös kansainvälinen European Circular Innovation Valley -hanke.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Simo Karetie esitteli asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Pia Tynys ja Simo Karetie

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 22

140/00.04.04.00/2025

Simo Karetie esittelee asian.

Esittelijän päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Simo Karetie esitteli asian.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Eero Venäläinen
Asiantuntija Pia Tynys, Simo Karetie

Liitteet

Liite 10 MYR 280425 Kiertotalouslaakso

Maakunnan yhteistyöryhmä § 23 28.04.2025

Muut asiat

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 23

Seuraavassa maakunnan yhteistyöryhmän kokouksessa 16.6.2025 pidetään Uusimaa-ohjelman valmisteluun liittyvä työpaja.

Päätös

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsi asian tiedoksi.

Maakunnan yhteistyöryhmä

§ 24

28.04.2025

Seuraavan kokouksen ajankohta

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 24

Päätösesitys

Seuraava kokous ehdotetaan pidettävän maanantaina 16.6.2025 klo 13-15.30 myöhemmin ilmoitettavassa paikassa.

Päätös

Seuraava kokous pidetään maanantaina 16.6.2025 klo 13-15.30. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

Maakunnan yhteistyöryhmä

§ 25

28.04.2025

Kokouksen päättäminen

Maakunnan yhteistyöryhmä 28.04.2025 § 25

Päätösesitys

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.19.